

Wrocław, 6 lutego 2025 roku

WK.WR.40.46.2024.344

**Pani
Grażyna Orczyk
Burmistrz Złotego Stoku**

**ul. Rynek 22
57-250 Złoty Stok**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) przeprowadziła, w okresie od 30 października do 20 grudnia 2024 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Złoty Stok. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym w dniu 20 grudnia 2024 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania: „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Złoty Stok oraz utworzenie i utrzymywanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w 2024 r.”, „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Mąkolno-Laski” oraz „Z miasta Bożeny Niemcowej do miasta górników – etap I (rewaloryzacja skweru przy ul. Chrobrego)”.

W wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy stwierdzono nieprawidłowości w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Ustalenia ogólnooorganizacyjne

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2022 r., w gminie Złoty Stok nie prowadzono audytu wewnętrznego, mimo że w uchwale nr XXXII/253/2021 Rady Miejskiej w Złotym Stoku z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie budżetu gminy na 2022 rok, zaplanowano kwoty dochodów i przychodów budżetu łącznie w wysokości 41.758.475 zł. Taką samą kwotę zaplanowano po stronie wydatków i rozchodów. Powyższe było niezgodne z treścią art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.), zgodnie z którym, audyt wewnętrzny prowadzi się w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40.000 tys. zł.

Księgowość i sprawozdawczość

Na wszystkich objętych kontrolą dowodach księgowych z miesięcy: grudzień 2023 r. oraz styczeń 2024 r., nie wskazywano miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, co naruszało dyspozycję art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Osiem faktur Vat za zakup usług (w roku 2023) ujęto w ewidencji księgowej w miesiącu dokonania zapłaty (pod datą dokonania wydatku), zamiast w miesiącu, którego dotyczyły. Powyższe naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości.

Nieprawidłowości w powyższym zakresie wykazała poprzednia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej przeprowadzona przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2020 r., a ponowne wystąpienie tej nieprawidłowości świadczy o niewykonaniu wniosku pokontrolnego nr 1 sformułowanego w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Izby z dnia 9 lutego 2021 r.

W bilansie Urzędu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz na dzień 31 grudnia 2023 r. w pozycji D.II.6 „Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)”, wykazano rozrachunki z tytułu potrąceń z wynagrodzeń pracowników oraz sum do wyjaśnienia - odszkodowanie zasądzone wyrokiem sądu, zewidencjonowane w księgach Urzędu na kontach: 240 „Pozostałe rozrachunki” (saldo Ma w wysokości 483.587,59 zł według stanu na koniec 2022 r. oraz 361.473,93 zł na koniec 2023 roku). Ww. rozrachunki ujmuje się w bilansie jednostki budżetowej w pozycji D.II.5 „Pozostałe zobowiązania”.

Powyższe naruszało art. 4 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Zabezpieczenia należytego wykonania umów w łącznej kwocie 108.214,05 zł zostały zwrócone wykonawcom z opóźnieniem wynoszącym od 4 do 65 dni (4 przypadki). Powyższe było niezgodne z postanowieniami zawartych umów i naruszało przepisy art. 453 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1320).

Nie sporządzono jednostkowego rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu za 2022 i 2023 r., co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 w związku z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., obecnie Dz.U. z 2024 r. poz. 454 ze zm.), z którego wynika, że sprawozdanie jednostkowe sporządzane są przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ewidencji księgowej, a zbiorcze w szczególności sprawozdań jednostkowych – są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

Dochody budżetowe

W przypadku wszystkich objętych kontrolą podatników (osób fizycznych) podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego, w latach 2022-2023, organ podatkowy dokonał przypisu należności na kontach podatników, przed terminem doręczenia decyzji ustalających wysokość podatku. Powyższe stanowiło naruszenie art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.), zgodnie z którym, zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.

Organ podatkowy nie przestrzegał terminów sporządzania upomnień (w przypadku podatników podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego, o numerach kont 114197, 120126, 119937) oraz tytułów wykonawczych (w przypadku podatników o numerach kont 114197, 112170, 119937), wynikających z Instrukcji w sprawie zasad ewidencji, poboru i windykacji podatków i opłat oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Miejskim w Złotym Stoku, stanowiących załącznik nr 7 do zarządzenia nr 184/2019 Burmistrza Złotego Stoku z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Złotym Stoku (ze zm.). Upomnienia wystawiano po upływie od 107 do 789 dni od terminu płatności raty podatku. Tytuły wykonawcze wystawiano po upływie od 191 do 1.423 dni od daty doręczenia upomnienia. Zgodnie z powołanymi uregulowaniami wewnętrznymi: upomnienia sporządza się terminie nie dłuższym niż 90 dni od terminu płatności podatku bądź raty podatku – w przypadku osób fizycznych oraz w przypadku braku wpłaty należności za trzy kolejne raty podatku – w przypadku osób prawnych (§ 13 ust. 4 Instrukcji), a tytuły wykonawcze wystawia się w terminie nie dłuższym niż 180 dni od daty doręczenia upomnienia (§ 13 ust. 6 Instrukcji). Ponadto obowiązek dochodzenia należności stanowiących dochód jednostki samorządu terytorialnego wynika z art. 42 ust. 5 powołanej ustawy o finansach publicznych.

Wydatki budżetowe

Część składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za miesiąc maj i listopad 2022 r. oraz styczeń 2023 r. w kwotach odpowiednio 1.050,41 zł, 45,39 zł oraz 70.295,13 zł zostały odprowadzone po terminach określonych przepisami: art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1009 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2024 r. poz. 497 ze zm.), art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.), art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2021 r. poz. 1100 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 690 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 735 ze zm., obecnie Dz.U. z 2024 r. poz. 475 ze zm.).

Opóźnienie w zapłacie ww. składek wyniosło od 1 do 10 dni. Z tytułu nieterminowego odprowadzania ww. składek zapłacono odsetki w kwocie 318 zł.

W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Złoty Stok oraz utworzenie i utrzymywanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w 2024 r.”:

- Zamawiający ustalił szacunkową wartość zamówienia w euro, na podstawie kursu euro NBP z dnia 4 lipca 2023 r., zamiast średniego kursu złotego w stosunku do euro, podanego przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w obwieszczeniu z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie aktualnych progów unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów (M.P. z 2021 r. poz. 1177). Powyższe było niezgodne z treścią art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1320). Obliczona przez zamawiającego szacunkowa wartość zamówienia wyniosła 361.733,17 euro, podczas gdy przy zastosowaniu średniego kursu euro, podanego w powołanym obwieszczeniu, wartość zamówienia wynosiła 361.424,52 euro. Zastosowanie niewłaściwego kursu złotego w stosunku do euro, nie miało wpływu na prawidłowość zastosowanego trybu udzielenia zamówienia,
- Zamawiający udostępnił na stronie internetowej prowadzonego postępowania, informacje zarówno o wyborze najkorzystniejszej oferty, jak i ofercie odrzuconej, czym naruszono przepis art. 253 ust. 2 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zamawiający udostępnia niezwłocznie na stronie internetowej prowadzonego postępowania informacje, o których mowa w ust 1 pkt 1 ustawy, tj. wyłącznie o wyborze najkorzystniejszej oferty.

W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Mąkolno-Laski”, ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 19 stycznia 2022 r., tj. po upływie 86 dni od wykonania umowy, potwierdzonego protokołem końcowego odbioru robót z dnia 25 października 2021 r. Powyższe było niezgodne z treścią art. 448 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2.

Gospodarowanie mieniem

W przypadku umów dzierżawy o numerach: GK.6845.64.2019 z dnia 20 kwietnia 2020 r., GK.6845.20.2022 z dnia 29 czerwca 2022 r., GK.6845.53.2022 z dnia 18 listopada 2022 r. nie dokonano aktualizacji czynszów na 2024 rok. Zgodnie z treścią § 7 zarządzenia nr 773/2022

Burmistrza Miasta Złotego Stoku z dnia 7 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek czynszu dzierżawnego za grunty stanowiące własność Gminy Złoty Stok użytkowane rolniczo oraz wydzierżawiane na inne cele, ustalone stawki, o których mowa w § 1, podlegają corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowany komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Nie dokonanie aktualizacji spowodowało zniżenie czynszu dzierżawy o łączną kwotę 153,79 zł + 14,38 zł VAT.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Burmistrz Złotego Stoku na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Burmistrz, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.), w szczególności w zakresie zapewnienia prowadzenia audytu wewnętrznego w przypadkach, gdy ujęte w uchwałach budżetowych kwoty dochodów i przychodów lub wydatków i rozchodów przekraczają wartość 40.000 tys. zł, stosownie do art. 274 ust. 3 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniu finansowym operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy,
 - b) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia gospodarczego, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - c) wskazywania miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1320), w szczególności w zakresie:
 - a) przeliczania kwot wartości zamówień wyrażonych w ustawie w euro, w oparciu o średni kurs złotego w stosunku do euro, podawany przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

- w obwieszczeniu publikowanym w Monitorze Polskim, stosownie do treści art. 3 ust. 4 ustawy,
- b) udostępniania, na stronie internetowej prowadzonego postępowania, informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty zgodnie z art. 253 ust. 2 ustawy,
 - c) zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do treści art. 448 ustawy,
 - d) dokonywania zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należycie wykonane, stosownie do treści art. 453 ust. 1 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 454 ze zm.) w szczególności w zakresie sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do § 6 ust. 1 w związku z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.
 5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania przypisu należności na kontach podatników w momencie doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do postanowień art. 21 § 1 pkt 2 ustawy.
 6. Przestrzeganie terminów sporządzania upomnień oraz tytułów wykonawczych, ustalonych w § 13 ust. 4 i 6 Instrukcji w sprawie zasad ewidencji, poboru i windykacji podatków i opłat oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Miejskim w Złotym Stoku - załącznik nr 7 do zarządzenia nr 184/2019 Burmistrza Złotego Stoku z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Złotym Stoku (ze zm.).
 7. Przestrzeganie terminów odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy w terminach określonych przepisami:
 - a) art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 497 ze zm.),
 - b) art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.),
 - c) art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 475 ze zm.).
 8. Dokonywanie waloryzacji czynszów dzierżawnych zgodnie z zapisami § 7 zarządzenia nr 773/2022 Burmistrza Miasta Złotego Stoku z dnia 7 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek czynszu dzierżawnego za grunty stanowiące własność Gminy Złoty Stok użytkowane rolniczo oraz wydzierżawiane na inne cele.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i 4 powołanej ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Elżbieta Ruszkowska
Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Złotym Stoku